

CABINET

Cofnodion cyfarfod Hybrid a gynhaliwyd ar 16 Ebrill 2026.

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn bresennol: Y Cynghorydd L. Burnett (Chair); Councillors B.E. Brooks, R.M. Birch, G. John, S.D. Perkes, S. Sivagnanam, E. Williams ac M.R. Wilson.

C257 CYHOEDDIAD –

Dechreuodd yr Arweinydd drwy sôn am rai materion cadw tŷ a dywedodd fod y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw, ei recordio a'i uwchlwytho i wefan Cyngor Bro Morgannwg cyn gynted â phosibl ar ôl y cyfarfod.

C258 COFNODION –

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 26 Mawrth 2026 fel cofnod cywir.

C259 DATGANIADAU BUDDIANT –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

C260 ADRODDIAD YMATEB GORCHWYL A GORFFEN: GWASANAETHAU HAMDDEN [GWEITHGOR Y PWYLLGOR] (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeiriad gan y Pwyllgor Craffu Byw'n Dda dyddiedig 17 Mawrth 2026.

Roedd y Grŵp Gwaith Gorchwyl a Gorffen wedi archwilio rhwystrau i fenywod gymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol, yn enwedig o fewn y categori oedran 18 – 50 a oedd wedi bod yn broblem barhaus ers nifer o flynyddoedd gyda llawer o ffactorau'n cyfrannu at gyfraddau gollwng cyfranogiad.

Roedd tri set sylfaenol a dau set eilaidd o Argymhellion i'w hystyried gan y Cabinet a restrir ar Dudalennau 2 a 3 o adroddiad y Pwyllgor Craffu, gyda'r argymhellion eilaidd yn faterion i'r Pwyllgor Craffu Byw'n Dda ei hun, yn ymwneud â:-

Argymhellion Sylfaenol –

- 1. Cynhelir adolygiad hygyrchedd digidol ac atgyfeirio ar gyfer tudalen we Clwb Chwaraeon y Cyngor sydd eisoes yn bodoli (gweler paragraff 2.17 o Adroddiad y Pwyllgor).*

2. *Cyfuno'r prosesau gwaith presennol i gasglu a chyhoeddi gwybodaeth a dderbynnir o fewn pob tîm uchod (gweler paragraff 2.18 o adroddiad y Pwyllgor).*
3. *Dylid cynnal ymarfer hyrwyddo mewn partneriaeth â Thîm Cyfathrebu'r Cyngor, unwaith y bydd adolygiad o Wefan y Clwb Chwaraeon wedi'i gwblhau, drwy'r dulliau canlynol:*
 - a) *Anfon e-bost at Grŵp Ymgynghori Cofrestredig y Cyngor,*
 - b) *Datganiad i'r wasg drwy adran Newyddion Diweddaraf y Cyngor ar Wefan y Cyngor,*
 - c) *Post Cyfryngau Cymdeithasol drwy Sianel Facebook y Cyngor,*
 - d) *Dylid anfon copi o'r adroddiad hwn a chofnodion dilynol o'r Pwyllgor Craffu Byw'n Dda a'r Cabinet at Wasanaethau Gwirfoddol Sir Forgannwg er gwybodaeth a'u trosglwyddo i Wirfoddolwyr Cymunedol (gweler paragraff 2.19 o adroddiad y Pwyllgor).*

Argymhellion Eilaidd –

1. *Bod y sylwadau a nodir ym mharagraff 2.21 yn cael eu cyfeirio at y Prif Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu perthnasol i'w cynnwys yn y rownd nesaf o adroddiadau Rhaglen Gwaith Ymlaen Craffu (cylchred Mai 2026).*
2. *Bod y pynciau a nodir ym mharagraff 2.22 yn cael eu cyfeirio at y Pwyllgor Craffu Byw'n Dda i'w trafod fel pynciau Gorchwyl a Gorffen posibl yn y dyfodol.*

Dywedodd yr Arweinydd ei bod yn bwysig bod y gwaith a argymhellwyd yn cael ei fwrw ymlaen, ond bod rhwystrau i gymryd rhan mewn gweithgarwch corfforol wedi bod yn her ers peth amser i nifer o grwpiau. Cytunodd y Cabinet, fel yr ymateb ffurfiol i'r gwaith Gorchwyl a Gorffen, y dylid cyfeirio Argymhellion y Grŵp Gorchwyl a Gorffen Craffu Byw'n Dda at Swyddogion perthnasol i'w hadeiladu i mewn i gynlluniau gwaith yn y dyfodol.

Diolchodd y Cynghorydd Wilson i bawb a gymerodd ran yn y gwaith Gorchwyl a Gorffen a oedd hefyd wedi tynnu sylw at lawer o weithgareddau cadarnhaol y Cyngor fel y cynllun Tocyn Aur. Roedd cymryd rhan mewn chwaraeon a hamdden yn hanfodol wrth leihau effaith ynysu cymdeithasol ac roedd Canolfannau Hamdden yn darparu modd i fynd i'r afael â'r mater hwnnw. Dywedodd yr Arweinydd fod y set derfynol o ystafelloedd newid Canolfannau Hamdden ar fin cael eu hadnewyddu a fyddai'n dileu rhwystr arall i gymryd rhan.

Dywedodd y Cynghorydd John, a gymerodd ran yn y gwaith Gorchwyl a Gorffen, fod Canolfannau Hamdden yn well nawr nag yr oeddent erioed wedi bod a bod presenoldeb wedi gwella gyda defnydd yn digwydd ddydd a nos. Er bod y gwaith Gorchwyl a Gorffen wedi canolbwyntio ar y demograffeg 18-50 oed, roedd mwy i'w wneud i fynd i'r afael â gwrthdynciadau digidol ymhlith disgyblion oedran ysgol a byddai'r Cynghorydd John yn siarad â Swyddogion perthnasol a'r Adran Addysg am ganfyddiadau'r gwaith Gorchwyl a Gorffen wrth fynd i'r afael â mwy o gyfleoedd hamdden i bobl ifanc.

Dywedodd yr Arweinydd fod rhwystrau a allai atal cyfranogiad mewn gweithgareddau hamdden, gan gynnwys cyfrifoldebau gofalu a chydbwysedd rhwng bywyd a gwaith. Roedd ymchwil academaidd wedi'i chynnal ar bwysau cymdeithasol yn erbyn cyfranogiad mewn gweithgareddau hamdden ac awgrymodd y posibilrwydd y byddai hynny'n cael ei ystyried yn y Pwyllgor Craffu yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD – Y dylid diolch i'r Pwyllgor Craffu Byw'n Dda a'i Grŵp Gwaith Gorchwyl a Gorffen am eu hystyriaeth o'r mater a bod yr Argymhellion yn yr adroddiad Gorchwyl a Gorffen yn cael eu cytuno a'u cyfeirio at y Swyddogion perthnasol i'w cynnwys mewn cynlluniau gwaith yn y dyfodol.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C261 ADOLYGIAD GORCHWYL A GORFFEN AR WRTHWEITHIO CAMWYBODAETH (CYF) –

Cyflwynwyd y cyfeirnod gan y Pwyllgor Craffu Adnoddau dyddiedig 26 Mawrth 2026.

Roedd y Grŵp Gorchwyl a Gorffen wedi archwilio sut roedd camwybodaeth a chamwybodaeth yn cael eu lledaenu ym Mro Morganwg, sut roeddent yn niweidio cymunedau, a sut y gallai'r Cyngor ymateb yn well. Dywedodd yr Arweinydd ei fod yn adroddiad amserol gan fod llawer o bobl yn ymddangos yn ansicr ynghylch beth i'w gredu ar gyfryngau cymdeithasol a llwyfannau negeseuon o ystyried bod cymaint o gamwybodaeth a gwybodaeth fwriadol anghywir yn cael ei rhannu.

Gwnaeth y Grŵp Gorchwyl a Gorffen rai argymhellion eithaf eang i'r Cabinet i'w hystyried a oedd wedi'u manylu ar Dudalennau 2 a 3 o adroddiad y Pwyllgor Craffu ac a ystyriwyd ac a ymatebwyd iddynt gan y Cabinet fel a ganlyn:-

Meithrin Gallu a Gwydnwch Mewnol:

1. *Trefnu sesiynau hyfforddi pwrpasol, penodol i'r Fro ar gyfer Aelodau Etholedig ynghylch nodi ac ymateb i gamwybodaeth.*

Roedd hyfforddiant wedi'i ddarparu i Aelodau o Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru ar y pwnc hwnnw a byddai'r Aelodau'n parhau i gael hyfforddiant perthnasol.

Roedd y Cynghorydd John wedi mynychu'r hyfforddiant ac wedi annog pob Aelod i ddilyn y cwrs os nad oeddent eisoes wedi gwneud hynny.

2. *Creu pecyn cymorth ar gyfer Aelodau Etholedig ar bwnc gwrthweithio gwybodaeth anghywir.*

Roedd gwaith ar y gweill ar hyn o bryd gan y pedair Cymdeithas Llywodraeth Leol yn y DU ac roedd Aelodau wedi cael eu gwahodd yn ddiweddar i gymryd rhan mewn arolwg i asesu'r mater. Felly, byddai Cyngor Bro Morganwg yn chwarae rhan weithredol yn y broses o greu'r pecyn cymorth cysylltiedig hwnnw unwaith y bydd ar gael.

3. *Cryfhau a hyrwyddo cyfleoedd ar gyfer gwell deialog rhwng Aelodau Etholedig a Swyddogion ar gyfer rhannu gwybodaeth a chyngor cysylltiedig.*

Roedd gwaith yn parhau ar y mater. Byddai'r Aelodau'n ymwybodol y gellid rhannu gwybodaeth ffeithiol ar-lein yn fewnol yn gyflym i fynd i'r afael ag unrhyw feysydd lle'r oedd angen gwybodaeth gywir neu i egluro camwybodaeth fel bod pob Aelod yn cael gwybodaeth gywir yn gyflym.

Cyfeiriodd yr Arweinydd at enghraifft ddiweddar lle'r awgrymodd gwybodaeth ar-lein mai dim ond 210 o dyllau wedi'u hatgyweirio gan y Cyngor, tra bod y swm gwirioneddol a wariwyd ar waith o'r fath yn y miliynau.

Ychwanegodd y Cynghorydd Wilson fod gwybodaeth anghywir yn aml ynghylch perchnogaeth tir yn gyhoeddus neu'n breifat, ac anogodd bartïon â diddordeb i ymchwilio i bwy oedd yn berchen ar dir cyn i faterion gael eu codi'n anghywir. Roedd y Cyngor yn hapus i gynorthwyo i ateb cwestiynau o'r fath er mwyn darparu gwybodaeth ffeithiol i bartïon â diddordeb. Anogodd hefyd Aelodau presennol a darpar Aelodau i sicrhau eu bod yn ymwybodol o'r hyn yr oedd y Cyngor yn gyfrifol am ei gyflawni er mwyn cefnogi trigolion.

4. *Sefydlu systemau cymorth mewnol ar gyfer Swyddogion sy'n cael eu targedu gan gamwybodaeth/gwybodaeth gamarweiniol.*

Roedd gan y Cyngor fanylion eisoes ar y mater hwnnw fel rhan o'r Cod Ymddygiad ar gyfer perthnasoedd Swyddogion/Aelodau, ond byddai'n cael ei adolygu i sicrhau ei fod yn parhau i fod yn addas at y diben gan fod Swyddogion wedi cael eu targedu o ganlyniad i gyfarfodydd ar-lein.

Ymgysylltu â'r Gymuned:

5. *Archwilio cynnig gweithdai llythrennedd cyfryngau i drigolion i'w helpu i nodi gwybodaeth ffug a bygythiadau a niwed gwybodaeth.*

Dywedodd yr Arweinydd fod nifer gynyddol o lwybrau cymorth ar-lein i ganfod pa wybodaeth oedd yn ffeithiol neu'n gywir a byddai'n ddarn o waith defnyddiol i'r Cyngor allu cyfeirio trigolion at ffynonellau dibynadwy.

6. *Ystyried datblygu eiriolwyr Hyrwyddwyr Cymunedol Gwybodaeth.*

Dywedodd yr Arweinydd y byddai angen cynnal sgwrs bellach i ganfod sut y gallai cynnig o'r fath weithio a chael ei frw ymlaen.

Mynd â'r sgwrs all-lein:

7. *Archwilio'r potensial a'r posibiladau ar gyfer cynnal digwyddiadau wyneb yn wyneb yn cynnwys Swyddogion, Aelodau Etholedig, sefydliadau partner, arweinwyr cymunedol a'r cyhoedd, i hyrwyddo cydlyniant cymdeithasol a dealltwriaeth ymhlith amrywiaeth o grwpiau o drigolion.*

Yn y blynyddoedd a fu, arferid cynnal digwyddiadau yn gyhoeddus, gan gynnwys cyfarfodydd y Cabinet yn y gymuned, a byddai hynny'n cael ei ymchwilio i weld a

oedd unrhyw awydd i ddod â hynny yn ôl yn y dyfodol fel ffordd o frwydro yn erbyn rhywfaint o'r pryder ynghylch gwybodaeth anghywir sy'n bresennol yn y gymuned.

Cydweithio a Rhannu:

8. *Partneru â sefydliadau o'r un anian, er enghraifft Llywodraeth Cymru, ysgolion, sefydliadau cyhoeddus a thrydydd sector, a'r cyfryngau lleol i wrthweithio bygythiadau gwybodaeth; a*
9. *Ymuno â rhwydweithiau perthnasol ar gyfer enghreifftiau o arfer da ac adnoddau.*

Gwnaeth y Cyngor bartneru â sefydliadau o'r un anian i wrthweithio bygythiadau gwybodaeth ond roedd hefyd wedi gorfod cywiro rhai sefydliadau lle'r oedd gwybodaeth yn y parth cyhoeddus yn anghywir neu angen eglurhad. Roedd gwaith o'r fath yn mynd rhagddo. Roedd y Cyngor eisoes yn rhan o rwydweithiau perthnasol ar gyfer enghreifftiau o arfer da ac adnoddau, gan gynnwys Cymdeithasau Llywodraeth Leol eraill.

10. *Archwilio mabwysiadu offer monitro a rennir gyda phartneriaid, i wella ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o naratifau cyfryngau treiddiol a newydd.*

Unwaith yr oedd gwybodaeth anghywir wedi cyrraedd y parth cyhoeddus, roedd yn anodd ei hmyladd ond roedd gwaith yn parhau gyda phartneriaid i sicrhau bod gwybodaeth gywir yn cael ei hadrodd.

11. *Ystyried partneru â chyfryngau lleol annibynnol ac arweinwyr cymunedol dylanwadol trwy gyfleoedd cydweithio.*

Roedd partneriaethau o'r fath yn berthnasol iawn ac eisoes yn digwydd.

Eiriolwr dros Gefnogaeth:

12. *Archwilio'r posibilïadau ar gyfer amrywiaeth o gyfleoedd ariannu i gefnogi adeiladu gwydnwch yn fewnol, a phrosiectau sy'n wynebu'r cyhoedd i wrthweithio gwybodaeth anghywir; a*
13. *Ceisio eglurder cyfreithiol ar rôl Awdurdodau Lleol wrth frwydro yn erbyn gwybodaeth anghywir fwriadol.*

Roedd trafodaethau'n parhau gyda'r Heddlu, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddau ac Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru i sicrhau bod rheoliadau'n addas at y diben.

Adolygu Cynnydd ac Adeiladu ar Ganlyniadau:

14. *Bod y Pwyllgor Craffu Adnoddau yn derbyn cyflwyniad neu adroddiad diweddarar ar unrhyw argymhellion a dderbyniwyd ac a weithredwyd, ac unrhyw waith cysylltiedig a wnaed, ymhen 12 mis.*

Byddai hyn yn fater i'r Pwyllgor Craffu Adnoddau.

Argymhellodd y Pwyllgor ymhellach y dylid adlewyrchu pwnc Camwybodaeth a Chamwybodaeth, a'r niwed posibl cysylltiedig, yn y Gofrestr Risg Gorfforaethol.

Teimlai'r Cabinet fod hynny'n fater i'w ystyried pan drafodir y Gofrestr Risg Gorfforaethol nesaf.

Ar ôl ystyried argymhellion y Grŵp Gwaith Gorchwyl a Gorffen, y Cabinet

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid diolch i'r Pwyllgor Craffu Adnoddau a'i Grŵp Gwaith Gorchwyl a Gorffen am eu hystyriaeth o'r mater a chytuno ar yr argymhellion.

(2) Y dylid adlewyrchu pwnc Camwybodaeth a Chamwybodaeth, a'r niwed posibl cysylltiedig yn y Gofrestr Risg Gorfforaethol, yn fater i'w ystyried pan drafodir y Gofrestr Risg Gorfforaethol nesaf.

Rheswm dros y penderfyniadau

(1-2) Gan ystyried cynnwys y cyfeiriad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

C262 CYNLLUNIAU'R GYFARWYDDIAETH 2026/27: GWEITHGAREDDAU BLWYDDYN 2, MESURAU PERFFORMIAD A THARGEDAU PERFFORMIAD SY'N CEFNOGI CYFLAWNI BRO 2030 (AG/BA) (CRAFFU – DIM PWYLLGOR CRAFFU PERTHNASOL) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i geisio cymeradwyaeth y Cabinet ar gyfer Cynlluniau'r Gyfarwyddiaethau 2026/27 a oedd yn manylu ar weithgareddau blaenoriaeth pob Cyfarwyddiaeth a gynlluniwyd ar gyfer y flwyddyn, mesurau perfformiad a thargedau perfformiad cysylltiedig a fyddai'n cyfrannu at gyflawni Bro 2030.

Dywedodd y Cynghorydd Wilson fod yr adroddiad yn dangos faint o waith yr oedd y Cyngor yn gyfrifol amdano ac yn tynnu sylw at y pwysau yr oedd Swyddogion dano o ran bod yn atebol am ddefnyddio cyllid cyhoeddus. Roedd y Cyngor yn cyflawni ac yn rhagori mewn rhai achosion ar ei dargedau ei hun ac yn meincodi data mewn meysydd a oedd yn gwbl angenrheidiol i drigolion Bro Morganwg. Canmolodd y Swyddogion Cynllunio am benderfynu tua 96% o geisiadau cynllunio o fewn wyth wythnos, o ystyried pa mor gymhleth oedd rhai o'r ceisiadau hynny. Diolchodd y Cynghorydd Wilson i'r Swyddogion a'r Cyfarwyddwyr perthnasol am yr adroddiad.

Dywedodd yr Arweinydd na fyddai llawer o'r gwasanaethau a ddarparwyd gan y Cyngor yn debygol o gael eu darparu gan fusnesau preifat gan na fyddent yn cael eu gweld yn broffidiol.

Diolchodd y Cynghorydd John i Gyfarwyddwr yr Amgylchedd a Thai am ei gyfraniad at yr adroddiad ynghylch Gwasanaethau Hamdden a'r Dangosyddion Perfformiad newydd. Ychwanegodd yr Arweinydd gyfeiriad at y gwaith a wneir fel rhan o'r rhaglen Golygfa Stryd newydd hefyd.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

(1) Y bod barn ac argymhellion y Pwyllgorau Craffu (a nodir ym mharagraffau 2.15 i 2.40 yr adroddiad) yn dilyn eu hadolygiad o bob un o'r pum Cynllun Cyfarwyddiaeth (Atodiad A) yn cael eu nodi.

(2) Y bod, yn amodol ar Benderfyniad (1), y dylid cymeradwyo'r gweithgareddau, y mesurau perfformiad a'r targedau cysylltiedig a nodir yng Nghynlluniau Cyfarwyddiaeth 2026/2027 (Atodiad A) fel y prif fodd y byddai perfformiad yn erbyn y Fro 2030 yn cael ei fonitro a'i fesur yn ystod 2026/27.

Rhesymau dros y penderfyniadau

(1) Sicrhau bod y barn a'r argymhellion yn dilyn craffu ar y pum Cynllun Cyfarwyddiaeth 2026/27 wedi'u hymgorffori fel y bo'n briodol.

(2) Sefydlu Cynlluniau'r Cyfarwyddiaeth 2026/27 fel y fframwaith craidd y byddai cynnydd yn erbyn ymrwymadau'r Fro 2030 yn cael ei fonitro a'i fesur yn ystod 2026/27.

C263 ADRODDIAD CHWARTEROL Y CABINET - COFNODION ADRODD PWYLLGORAU AR Y CYD A PHWYLLGORAU LLE MAE CYNGOR BRO MORGANWG YN GYFRANOGWR GWEITHREDOL (AG/BA) (CRAFFU – DIM PWYLLGOR CRAFFU PERTHNASOL) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i roi diweddariad chwarterol i holl Aelodau Etholedig Cyngor Bro Morganwg ynghylch cyfarfodydd Pwyllgorau ar y Cyd a Phwyllgorau lle'r oedd Cyngor Bro Morganwg yn gyfranogwr gweithredol o fis Ionawr i fis Mawrth 2026.

Roedd Grŵp Ymgynghorol Arfordir Treftadaeth Morganwg wedi edrych ar faterion gan gynnwys sbwriel, ymddygiad gwael ac arosiadau dros nos. Bu trafodaeth hefyd ar gyfleoedd fel ardal gaffi newydd bosibl a chynigion ar gyfer teithiau cerdded tywys.

Nodwyd bod gwall teipio yn y Crynodeb Gweithredol ac eglurwyd bod cyfarfod y Panel Rhianta Corfforaethol wedi'i gynnal ar 24 Tachwedd 2025. Ychwanegodd y Cynghorydd Williams fod y Panel Rhianta Corfforaethol wedi edrych ar y Grant Datblygu Disgyblion eto yn ei gyfarfod diweddaraf a bod newidiadau pellach wedi'u gwneud yn ei benderfyniad gan Gyngor Bro Morganwg a fyddai'n cael eu cofnodi yn y cofnodion nesaf i'w hystyried gan y Cabinet.

Roedd Pwyllgor Cydweithredol y Gwasanaethau Rheoleiddio a Rennir (GRhR) wedi ffarwelio â Phennaeth GRhR ers blynnyddoedd lawer a bod penodiad newydd wedi'i wneud. Roedd y Pwyllgor wedi edrych ar Drosolwg a Diweddariad ar y Gwasanaethau Rheoleiddio a Rennir yn ogystal â nifer o faterion cyllidebol.

Cynghorodd y Cynghorydd Wilson fod Pwyllgor Ymgynghorol Bae Caerdydd wedi trafod amrywiaeth o faterion, gan gynnwys aelodaeth y Pwyllgor yn cael ei rhagnodi mewn deddfwriaeth, Adroddiad Diogelwch Mordwyo a Chynnydd Cyffredinol, diweddariad gan Cyfoeth Naturiol Cymru a chyflwyniad mewn perthynas â Phartneriaid Glannau'r.

Wrth drafod y Fforwm Ymgynghorol ar y Cyd a fynychwyd yn dda, dywedodd y Cynghorydd Perkes ei fod wedi bod yn gyfarfod diddorol a drafododd ddiweddariadau Rhwydwaith Staff, gan gynnwys gwaith cydweithredol gyda GLAM a rhwydwaith chwaer Cyngor Caerdydd, adroddiad blynyddol Ddrafft y Ddyletswydd Partneriaeth Gymdeithasol ar gyfer 2024/25 a'i bedwar amcan a bod cyflwyniad wedi'i gynnal ar Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD – Y dylid nodi cofnodion cyfarfodydd y Pwyllgorau Cydweithredol a Phwyllgorau lle'r oedd Cyngor Bro Morganwg yn gyfranogwr gweithredol o fis Ionawr i fis Mawrth 2026.

Rheswm dros y penderfyniad

Cyflwyno adroddiad i'r Cabinet bob chwarter a fyddai'n rhoi trosolwg o holl Gyfarfodydd y Pwyllgor Cydweithredol yr oedd Cyngor Bro Morganwg yn aelod ffurfiol ohonynt a dolenni i'r cofnodion perthnasol.

C264 RHAGLEN WAITH STRATEGOL FLYNYDDOL Y CABINET MAI 2026 I EBRILL 2027 A RHAGLENNI GWAITH CHWARTEROL Y CABINET – IONAWR I FAWRTH 2027 AC EBRILL I FEHEFIN 2027 (AG/BA) (CRAFFU – DIM PWYLLGOR CRAFFU PERTHNASOL) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i hysbysu'r Aelodau am Raglen Waith Strategol Flynyddol y Cabinet / Cyngor ar gyfer y cyfnod Mai 2026 i Ebrill 2027 ac i hysbysu'r Aelodau am y cynnydd hyd yma mewn perthynas â Rhaglenni Gwaith Chwarterol y Cabinet ar gyfer y cyfnodau Ionawr i Fawrth 2026 ac Ebrill i Fehefin 2026.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid y Cabinet yn cymeradwyo'r Rhaglen Waith Strategol Flynyddol sydd ynghlwm yn Atodiad 1 ar gyfer y cyfnod Mai 2026 i Ebrill 2027 i'w chyhoeddi ar wefan y Cyngor.

(2) Y dylid y diweddariadau i Raglenni Gwaith Chwarterol y Cabinet ar gyfer Ionawr i Fawrth 2026 ac Ebrill i Fehefin 2026 sydd ynghlwm yn Atodiadau 2 a 3 yn cael eu cymeradwyo.

Rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Cydymffurfio â gofynion Deddf Llywodraeth Leol 2000, is-ddeddfwriaeth a Chyfansoddiad y Cyngor wrth osod rhaglenni gwaith blynyddol.
- (2) Monitro cynnydd.

C265 CRONFA TWF LLEOL YNG NGHYMRU – BRO MORGANWG (AG/BA) (CRAFFU – PWYLLGOR CRAFFU LLE) –

Cyflwynodd yr Arweinydd yr adroddiad i geisio cymeradwyaeth y Cabinet i dderbyn a chyflawni Blwyddyn 1 (2026/27) o raglen Cronfa Twf Lleol yng Nghymru ym Mro Morganwg.

Byddai derbyn yr Argymhellion gan y Cabinet yn galluogi'r Cyngor i ddechrau symud prosiectau yn unol ag amcanion Cynllun Buddsoddi Cronfa Twf Lleol ar gyfer Cymru, gan flaenoriaethu cystadleurwydd busnes ac Ymchwil a Datblygu, sgiliau a chyflogaeth a seilwaith strategol.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid dyraniad Cronfa Twf Lleol Bro Morganwg yng Nghymru ar gyfer 2026/27 hyd at £4.2m (a amcangyfrifir ar hyn o bryd i fod yn £3,630,560) yn cael ei dderbyn.

(2) Y dylid awdurdod dirprwyedig yn cael ei roi i Gyfarwyddwr Lle (mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd) i gymeradwyo defnyddio Cronfa Twf Lleol ar gyfer prosiectau a gomisiynwyd yn fewnol ac yn allanol.

(3) Y dylid Cyfarwyddwr Lle (mewn ymgynghoriad â Phennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd) yn cael ei awdurdodi i drafod telerau ac amodau ar gyfer penodi cyflenwyr/darparwyr trydydd parti ar gyfer prosiectau a gomisiynwyd yn fewnol ac yn allanol, yn ôl yr angen.

(4) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr y Lle (mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro/Pennaeth

Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd) i gyflwyno a chymryd yr holl gamau angenrheidiol i gwblhau cynllun cyflawni blwyddyn 1 gyda'r Corff Arweiniol (Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf) (CBSRCT), sy'n gysylltiedig â dyraniad cyllid Cronfa Twf Lleol ar ran Cyngor Bro Morgannwg.

(5) Y dylid, yn unol â Phenderfyniad (3), awdurdodi'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd (mewn ymgynghoriad â Phennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151) i baratoi, cwblhau a gweithredu'r ddogfennaeth gyfreithiol ofynnol i alluogi cyflenwyr/darparwyr trydydd parti i gael eu penodi ar gyfer prosiectau a gomisiynir yn fewnol ac yn allanol, lle bo angen.

(6) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr y Lle (mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd) i gymeradwyo unrhyw newidiadau i strwythurau llywodraethu ac adnoddau i asesu a phenderfynu ar geisiadau gan drydydd parti'n i ddefnyddio Dyraniad Cronfa Twf Lleol yng Nghymru.

(7) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i baratoi, cwblhau a gweithredu'r ddogfennaeth gyfreithiol ofynnol gydag ymgeiswyr grant trydydd parti.

(8) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gyfarwyddwr y Lle (mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol ac Aelod y Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Prif Weithredwr, Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 a Swyddog Monitro/Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd) i ymgymryd â'r holl gamau angenrheidiol i gytuno ar delerau'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth gyda'r Corff Arweiniol (CBSRCT) ar gyfer dyraniad Cronfa Twf Lleol yng Nghymru.

(9) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Pennaeth Cyllid/Swyddog Adran 151 (mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau, y Prif Weithredwr, a Chyfarwyddwr Lle) i gymeradwyo ychwanegiadau, dileuadau, neu drosglwyddiadau i'r Rhaglen Gyfalaf neu o'r Gronfa Twf Lleol yng Nghymru lle bo angen.

(10) Y dylid awdurdodi'r defnydd parhaus o'r strwythurau llywodraethu presennol sydd ar waith ar gyfer cyflawni'r Gronfa Ffyniant a Rennir. Byddai panel y Gronfa Ffyniant a Rennir yn cael ei ailenwi'n banel y Gronfa Twf Lleol a byddai ganddo oruchwyliaeth o'r rhaglen 1 flwyddyn.

(11) Y dylid cymeradwyo'r defnydd o'r weithdrefn penderfyniadau brys fel y nodir yn Adran 15.14 o Gyfansoddiad y Cyngor i alluogi cychwyn amserol rhaglen y Gronfa Twf Lleol yng Nghymru ar gyfer 2026/27.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Er mwyn darparu parhad rhwng rhaglenni Cronfa Ffyniant a Rennir a Chronfa Twf Lleol, yn ôl cyfarwyddyd Llywodraeth Cymru, trwy ddefnyddio strwythurau cyflawni presennol yn ystod y flwyddyn drawsnewid.

- (2) Er mwyn cael awdurdod i gymeradwyo defnyddio dyraniad Cronfa Twf Lleol yng Nghymru ar gyfer prosiectau a gomisiynwyd yn fewnol ac yn allanol.
- (3) Er mwyn cael awdurdod i benodi cyflenwyr/darparwyr trydydd parti ar gyfer prosiectau a gomisiynwyd yn fewnol ac yn allanol, lle bo angen.
- (4) Er mwyn galluogi cymeradwyo Cynllun Cyflawni 2026/27.
- (5) Er mwyn cael awdurdod i baratoi, cwblhau a gweithredu'r ddogfennaeth gyfreithiol ofynnol i alluogi penodi cyflenwyr/darparwyr trydydd parti ar gyfer prosiectau a gomisiynwyd yn fewnol ac yn allanol.
- (6) Er mwyn cael awdurdod i gymeradwyo strwythurau llywodraethu ac adnoddau i asesu a phenderfynu ar geisiadau gan drydydd partïon i ddefnyddio dyraniad Cronfa Twf Lleol yng Nghymru.
- (7) Er mwyn cael awdurdod i baratoi, cwblhau a gweithredu'r ddogfennaeth gyfreithiol ofynnol gydag ymgeiswyr grant trydydd parti.
- (8) Cael awdurdod i drafod, cwblhau a gweithredu'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth ar gyfer dyraniad Cronfa Twf Lleol yng Nghymru ar gyfer Bro Morganwg gyda'r Prif Gorff (CBSRCT).
- (9) Cael awdurdod i gynnwys y cyllid yn Rhaglen Gyfalaf 2026/27 a gwneud y mwyaf o allu'r Cyngor i ddefnyddio'r swm a ddyrannwyd yn y ffordd orau bosibl.
- (10) Caniatáu rheolaeth weithredol effeithlon a chydymffurfiaeth ag amodau ariannu.
- (11) Galluogi cychwyn amserol rhaglen Cronfa Twf Lleol yng Nghymru ar gyfer 2026/27.

C266 CYNLLUN CYFLAWNI GRANT CYMORTH TAI 2026-2029 A CHYNLLUN GWARIANT BLYNYDDOL 2026-27 (DSCCT) –

Cyflwynodd yr Aelod Cabinet yr adroddiad i gymeradwyo Cynllun Cyflenwi Grant Cymorth Tai 2026 – 2029 a Chynllun Gwariant Blynyddol 2026-27 cyn ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru.

Dywedodd y Cyngorydd Perkes fod yr adroddiad yn nodi Cynllun Cyngor Bro Morganwg a gwariant ariannol ar gyfer y Grant ar gyfer 2026/27, ar ôl derbyn cynnydd o 3% i'r Grant a fyddai'n £5,971,179. Roedd y Grant Cymorth Tai yn hanfodol wrth gynorthwyo'r Awdurdod Lleol i gyflawni ei ddyletswyddau o dan Ddeddf Tai (Cymru) 2014, gan gefnogi pobl agored i niwed gyda gwahanol faterion gan gynnwys cymorth i'r rhai ag anghenion cymhleth neu helpu tenantiaid i gynnal tenantiaethau.

Ychwanegodd yr Arweinydd fod gan drigolion Bro Morganwg ystod eang o anghenion ac weithiau roedd angen cymorth arnynt i gynnal tenantiaeth, angen

addasiadau i eiddo neu ddim ond angen cymorth, cymorth neu gyngor ariannol. Croesawgar yw codiad o 3% i'r Grant a byddai ar gael trwy'r Rhaglen Pobl â Chymorth trwy Pobl neu wasanaeth galw heibio'r Cyngor ei hun yn y Pod lle mae cymorth ar gael ar amrywiaeth o faterion fel cyngor ar dai a budd-daliadau neu gyflogaeth.

Mater i'r Weithrediaeth benderfynu arno oedd hwn.

Y Cabinet, ar ôl ystyried yr adroddiad a'r holl faterion a goblygiadau ynddo

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid y Cabinet yn nodi bod Cynllun Cyflenwi Grant Cymorth Tai 2026-2029 a Chynllun Gwariant Blynyddol 2026-2027 wedi'u hystyried a'u cymeradwyo gan y Pwyllgor Craffu Byw'n Dda ar 17 Mawrth 2026, heb unrhyw argymhellion na awgrymiadau ar gyfer newid wedi'u cyflwyno.

(2) Y dylid Cynllun Cyflenwi Grant Cymorth Tai 2026-2029 a Chynllun Gwariant Blynyddol 2026-2027 yn cael eu cymeradwyo.

Rhesymau dros y penderfyniadau

(1) Rhoi cyfle i'r Pwyllgor Craffu Byw'n Dda ystyried a rhoi sylwadau ar gynlluniau drafft y Grant Cymorth Tai, cyn penderfyniad gan y Cabinet.

(2) Sicrhau bod y Cyngor yn cydymffurfio â gofynion Canllawiau Grant Cymorth Tai (Cymru).